

К.О.Великих, кандидат економічних наук, доцент, Харківський

національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Будівництво в Україні має велике значення для народного господарства. Велика кількість фондів виробничого і невиробничого характеру створюється за його участю. Також воно споживає продукцію багатьох галузей. Будівельні матеріали, конструкції є важливою складовою вантажообігу транспорту. Транспортні витрати в собівартості будівництва складають близько 25% [3,184].

Будівельний комплекс України можна розділити на кілька основних складових: виробництво будівельних матеріалів, безпосередньо будівництво, будівельне машинобудування, проектні та дослідницькі роботи в області будівельного виробництва. У господарстві України частка будівельного комплексу є досить значною.

Будівництво є однією з основних галузей народного господарства, від нього залежить ефективність роботи всієї господарської системи країни. Капітальне будівництво створює велику кількість робочих місць і споживає продукцію багатьох галузей народного господарства. Розвиток будівельної галузі гарантовано забезпечує економічне зростання.

У будівельній галузі України в останні роки намітився певний круг проблем:

- відсутність сприятливого інвестиційного клімату;
- проблеми фінансування будівельних робіт (скорочення обсягів державних капітальних вкладень, зменшення інвестиційних можливостей господарюючих суб'єктів);
- бюрократичні проблеми при реалізації інвестиційних проектів;
- великий ступінь зносу основних фондів;
- недосконалість системи ціноутворення;

Рівень розвитку будівельного комплексу зумовлюється багатьма об'єктивними факторами, серед яких в якості основних можна назвати наступні:

- наявність спонукальних причин, що викликають необхідність в інвестуванні в основний капітал і обумовлюють той чи інший обсяг капітальних вкладень;
- наявність стійких законодавчих та правових актів у сфері інвестицій в будівельну діяльність;
- стан самого будівельного комплексу здатного матеріалізувати наявні інвестиції в готову будівельну продукцію [4, с.107].

Інвестиції в сектор будівельних матеріалів надходять з багатьох країн. Найбільше інвестицій вкладено Великобританією, Німеччиною і Польщею. Більше половини всіх іноземних інвестицій в сектор будівельних матеріалів припадає на ці країни. Значними за обсягом є інвестиції з таких країн, як Туреччина, Естонія, Австрія, Італія. Найбільше іноземних інвестицій надійшло у виробництво таких груп товарів, як сухі гіпсові суміші, керамічні санітарно-технічні вироби з бетону, скловолокна,

в деревообробку, виробництво будівельних виробів з пластмас, цегли [1, 28-30].

За останні кілька років значно змінилася структура ринку будівельних матеріалів. Українські технології і матеріали поступово завойовують ринкові позиції. Більшість будівельних матеріалів ще кілька років тому імпортували з-за кордону, сьогодні велика частина продукції виробляється в Україні. Українські компанії виходять на ринок з новими продуктами та складають конкуренцію зарубіжним аналогам. Наприклад, зростання виробництва вітчизняних сухих будівельних сумішей практично витіснило імпорتنі суміші з українського ринку. Вітчизняна продукція і надалі переважатиме на цьому ринку. Її головна перевага - якість і невисока ціна.

З кожним роком кількість вітчизняних товарів на ринку України буде зростати. Відновлення виробництва неминуче призведе до активізації будівництва об'єктів промислової сфери. Ринок промислової нерухомості вже сьогодні значно пожвавився. Значна частина підприємців вважає за краще вже зараз будувати нові виробничі площі, а не купувати "вторинну" нерухомість. В результаті чого більшої популярності набувають будівлі, виконані по каркасних технологіях. Ще кілька років тому цей ринок був практично повністю зайнятий імпортною продукцією, сьогодні на ньому активно працюють і вітчизняні компанії.

Структура джерел фінансування будівельних робіт сьогодні зазнає значних змін. Зменшується частка державних коштів у їх складі в наслідок чого постійно зростає частка коштів підприємств недержавних форм власності.

Збільшення частки підприємств приватних форм власності у проведенні будівельних і монтажних робіт має забезпечити суворий контроль за

використанням коштів, підвищенням якісних характеристик об'єктів, що будуються, скороченням термінів будівництва.

Дуже важливо використовувати всілякі резерви для економії коштів на проведення будівельно-монтажних робіт в умовах їх обмеженості.

Головним напрямком такої економії є зменшення витрат на будівельні матеріали, що становлять близько 60% загальної вартості будівництва.

Досягти цього можна за рахунок скорочення витрат на виробництво будівельних матеріалів, впровадження матеріалів з високими експлуатаційними характеристиками, активного використання місцевої сировини, відходів промислового виробництва.

Розвиток будівельного комплексу України має перспективи при вирішенні наступних проблем:

- застосування сучасних технологій у будівельному виробництві;
- підвищення технічного рівня підприємств будівельного комплексу;
- збільшення потужності будівельної галузі, підвищення її конкурентоспроможності на вітчизняному ринку будівельних послуг;
- розширення сировинної бази комплексу за рахунок використання значних обсягів відходів промислового виробництва;
- зменшення техногенного навантаження на природне середовище та зниження рівня забруднення [2, 28-29].

Література

1. Панько О.М. Інвестування будівельного комплексу України: джерела, напрями, проблеми, перспективи / О.М. Панько // Економіка та держава: Міжнародний науково-практичний журнал. — К., 2005. — № 9. — С. 28—33.
2. Панько ОМ. Перспективи та проблеми інвестиційної політики підприємств будівельного комплексу України в умовах ринкової економіки / О.М. Панько // Економіка та держава: Міжнародний науково-практичний журнал. — К., 2005. — № 4. — С. 25—29.
3. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка України : навч. посіб. / за ред. Є.П. Качана. — Т.: Економ, думка, 2006. —С. 184—190.
4. Каменецкий М.И. Инвестиции в основной капитал и строительный комплекс: анализ и оценка возможностей / М.И. Каменецкий // Проблемы прогнозирования. — 2001 — С. 107-116.